

**UCHWAŁA NR XXVI/196/2016
RADY MIEJSKIEJ W RZEPINIE**

z dnia 29 grudnia 2016 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 rok

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.) oraz art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.), Rada Miejska w Rzepinie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 rok w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Rzepina.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Damian Utracki

***Gminny Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
na 2017 rok***

I. Wprowadzenie

W grupie problemów społecznych, jakie występują w naszym kraju, problemy związane z alkoholem mają szczególne znaczenie. Wynika to przede wszystkim z faktu, iż dotyczą różnych sfer naszego życia i powodują szkody w wielu wymiarach:

- a) jednostkowym (oddziałują negatywnie na zdrowie fizyczne i psychiczne osób pijących),
- b) społecznym (negatywne oddziaływanie na zdrowie fizyczne i psychiczne członków rodzin, przemoc w rodzinie, zakłócenie bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, ubóstwo i bezrobocie),
- c) ekonomicznym (koszty: leczenia, wypadków drogowych, zaangażowania wymiaru sprawiedliwości, systemu pomocy społecznej i ubezpieczeń, leczenia odwykowego, spadek wydajności pracy).

Należy zdać sobie sprawę z tego, że dotyczą zarówno kraju, społeczności lokalnej, jak też konkretnej rodziny. Obecnie nie przypisuje się szkód wyrządzonych przez alkohol wyłącznie osobom uzależnionym i osobom pijącym alkohol, lecz całej populacji, bowiem na szkody związane z alkoholem jest narażony każdy (przykładem może być uczestniczenie np. w wypadku samochodowym spowodowanym przez nietrzeźwego kierowcę). Dlatego celem podejmowanych działań będzie zmniejszenie różnych problemów powodowanych przez alkohol w całej populacji, a nie tylko w grupie podwyższonego ryzyka. Do grupy podwyższonego ryzyka będą należały np. osoby uzależnione, dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem alkoholowym, osoby doświadczające przemocy, kobiety w ciąży sięgające po alkohol czy osoby pijące w sposób ryzykowny. Działania podejmowane na rzecz ograniczenia szkód powodowanych przez alkohol będą skierowane do wszystkich mieszkańców gminy – również tych niepijących. Będą skierowane do osób dorosłych, ale i do nastolatków, do kierowców i do kobiet w ciąży, do sprzedawców napojów alkoholowych oraz nauczycieli.

Podstawę prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych stanowi ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Wymieniony akt prawny stanowi, że prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Kluczowym aktem prawnym, na podstawie którego prowadzi

się realizację działań na szczeblu lokalnym jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 rok, zwany dalej Programem, określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu, a także podejmowania takich przedsięwzięć, które będą przestrzegać przed zgubnymi skutkami nadużywania alkoholu. Program zawiera zadania określone w ww. ustawie, które będą realizowane w formach dostosowanych do aktualnych potrzeb lokalnych, w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe. Głównymi założeniami Programu jest ograniczenie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem nadużywania alkoholu, rozwój działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, wzrost społecznej świadomości dotyczącej tej problematyki oraz promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Podejmowane działania będą dostosowywane do specyfiki środowiska lokalnego, a ich charakter będzie wielokierunkowy, aby mógł dotrzeć do jak największej liczby osób. Działania te mają charakter długofalowy i stanowią kontynuację działań z lat ubiegłych, co w dużym stopniu warunkuje ich skuteczność. Program uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016 – 2020. Będzie również realizowany z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego. Przy realizacji Programu wykorzystywane będą następujące strategie:

- 1. Rozwijanie umiejętności życiowych** - to strategia, która jest nastawiona na kształtowanie następujących umiejętności dzieci i młodzieży: konstruktywne rozwiązywanie problemów, podejmowanie decyzji zgodnie z własnymi wartościami, budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby, kontrolowanie własnych emocji i zachowań, radzenie sobie ze stresem i lękiem, nawiązywanie i podtrzymywanie pozytywnych relacji z innymi, stawianie granic innym i ochrona własnych. Założeniem tej strategii jest dostarczenie dzieciom i młodzieży narzędzi, w postaci umiejętności życiowych, które umożliwiają im zaspokojenie ważnych potrzeb psychicznych w sposób zdrowy i konstruktywny.
- 2. Edukacja normatywna** – to strategia, która polega na kształtowaniu i wzmacnianiu norm przeciwnych używaniu substancji psychoaktywnych

przez dzieci i młodzież. Celem jej jest osłabienie odczuwanej presji społecznej: „Skoro prawie wszyscy tak postępują – to dlaczego ja mam być inny.

3. Rozwijanie umiejętności wychowawczych rodziców i nauczycieli – polega na rozwijaniu i wzmacnianiu takich umiejętności rodziców i nauczycieli jak: porozumiewanie się z dziećmi oparte na wzajemnym zaufaniu i szacunku, wspieraniu dzieci w osiąganiu celów i pokonywaniu trudności, rozwiązywanie konfliktów z dziećmi w taki sposób, by nie ranić, upokarzać, ustalanie i egzekwowanie zasad domowych i szkolnych, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa (fizycznego i psychicznego) dziecka. Celem tej strategii jest przede wszystkim nauczanie rodziców i nauczycieli budowania więzi z dorastającym dzieckiem. Chodzi o zwrócenie uwagi na to, jaki wpływ ma ich postawa i zachowanie na kształtowanie postaw i zachowań dzieci, w tym także związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.

4. Wsparcie mentorów – to strategia polegająca na niesieniu pomocy dziecku, które jest pozbawione czułych, troskliwych i dających poczucie bezpieczeństwa kontaktów z najbliższymi. Mentor (może być spoza rodziny) to osoba, która: udziela wsparcia emocjonalnego poprzez okazywanie zaufania i troski, jest przyjaźnie nastawiona, wspiera poprzez doraźną pomoc w konkretnych sytuacjach życiowych np. w nauce szkolnej, dzieli się swoją wiedzą, udziela informacji zwrotnych, które pomagają lepiej zrozumieć siebie, swoje aspiracje, marzenia, plany, uczucia i problemy. Celem tej strategii jest systematyczna pomoc dziecku lub nastolatkowi w trudnej sytuacji życiowej, zwłaszcza gdy rodzina nie jest w stanie z różnych przyczyn otoczyć go prawidłową opieką.

5. Przekaz informacji – to strategia polegająca na dostarczeniu rzetelnej i sprawdzonej wiedzy na tematy dotyczące rozpowszechnienia używania substancji psychoaktywnych i bezpośrednich (nieodroczonych w czasie) konsekwencji związanych z ich zażywaniem, np. piciem alkoholu czy używaniem narkotyków. Wiedza ta powinna być: regularnie powtarzana, przekazywana w sposób aktywizujący odbiorców, przekazywana przez osoby wiarygodne. Celem tej strategii jest dostarczenie wiedzy, która może być punktem wyjścia do podejmowania przez nastolatków

racjonalnych decyzji oraz rozwijania postaw prozdrowotnych np. przeciwnych używaniu substancji psychoaktywnych.

6. Alternatywy - to strategia polegająca na stworzeniu dzieciom i młodzieży możliwości brania udziału w atrakcyjnych i bezpiecznych formach spędzania wolnego czasu, jak np. udział w: zajęciach sportowych, zajęciach artystycznych, pracach na rzecz innych itp. Celem tej strategii jest próba zaspokojenia ważnych potrzeb młodzieży, w tym potrzeby doświadczania intensywnych doznań. Zajęcia te stanowią, w swoich założeniach, alternatywę wobec sięgania po środki psychoaktywne czy podejmowania innych zachowań ryzykownych.

7. Trening umiejętności odmawiania – to strategia polegająca na nauce asertywnego odmawiania w sytuacji wywierania presji rówieśniczej oraz rozpoznawania i nazywania różnych form wywierania wpływu w sposób pośredni (np. moda, reklamy) w tym: rozpoznawanie technik wykorzystywanych w reklamach (np. alkoholu) oraz krytycznego myślenia dotyczącego przekazów reklamowych. Celem tej strategii jest rozwijanie umiejętności konstruktywnego odpierania negatywnego wpływu rówieśników, tak by nie tracić akceptacji grupy.

Profilaktyka prowadzona będzie, odpowiednio do stopnia ryzyka, na trzech poziomach:

- 1. Profilaktyka uniwersalna – ukierunkowana na całe populacje.** To działania profilaktyczne adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów alkoholowych. Celem tych działań jest zmniejszenie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów alkoholowych w danej populacji.
- 2. Profilaktyka selektywna - ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka.** To działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyka występowania problemów alkoholowych. Profilaktyka selektywna jest przede wszystkim działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym.
- 3. Profilaktyka wskazująca - ukierunkowana na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka, demonstrujące pierwsze symptomy problemów alkoholowych.** To działania profilaktyczne adresowane do osób lub do grup

osób, które przejawiają wczesne symptomy problemów alkoholowych lub innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych, ale jeszcze nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego, uzależnienia od alkoholu lub innych zaburzeń związanych z nadużywaniem alkoholu.

Skuteczna profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych będą możliwe dzięki stałej i ścisłej współpracy pomiędzy wszystkimi podmiotami, które działają w tym obszarze.

Najważniejsze pojęcia dla Programu

Uzależnienie - zespół uzależnienia od alkoholu to kompleks zjawisk fizjologicznych, behawioralnych i poznawczych, wśród których picie alkoholu dominuje nad innymi zachowaniami, które miały poprzednio dla pacjenta większą wartość. Głównym objawem zespołu uzależnienia jest pragnienie alkoholu (często silne, czasami przemożne). Na ostateczne rozpoznanie uzależnienia pozwala identyfikacja trzech lub więcej następujących cech lub objawów występujących łącznie przez pewien czas w ciągu ostatniego roku (picia):

- silne pragnienie lub poczucie przymusu picia („głód alkoholowy”);
- upośledzona zdolność kontrolowania zachowań związanych z piciem (trudności w unikaniu rozpoczęcia picia, trudności w zakończeniu picia do wcześniej założonego poziomu, nieskuteczność wysiłków zmierzających do zmniejszenia lub kontrolowania picia);
- fizjologiczne objawy stanu odstawienia pojawiającego się, gdy picie alkoholu jest ograniczone lub przerywane (drżenie mięśniowe, nadciśnienie tętnicze, nudności, wymioty, biegunki, bezsenność, rozszerzenie źrenic, wysuszenie śluzówek, wzmożona potliwość, zaburzenia snu, niepokój, drażliwość, lęki, padaczka poalkoholowa, omamy wzrokowe lub słuchowe, majaczenie drżenne) albo używanie alkoholu lub pokrewnie działającej substancji (np. leków) w celu złagodzenia ww. objawów, uwolnienia się od nich lub uniknięcia ich;
- zmieniona (najczęściej zwiększona) tolerancja alkoholu (ta sama dawka alkoholu nie przynosi oczekiwanego efektu) potrzeba spożycia większych dawek dla wywołania oczekiwanego efektu;
- z powodu picia alkoholu – narastające zaniedbywanie alternatywnych źródeł przyjemności lub zainteresowań, zwiększona ilość czasu przeznaczona na

zdobywanie alkoholu lub jego picie, bądź uwolnienia się od następstw jego działania;

- uporczywe picie alkoholu mimo oczywistych dowodów występowania szkodliwych następstw picia (picie alkoholu, mimo że charakter i rozmiary szkód są osobie pijącej znane lub można oczekiwać, że są znane).

Szkodliwe picie alkoholu - opisywane jest jako wzorzec picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne; ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu. Aby rozpoznać szkodliwe używanie alkoholu, opisany wzorzec picia powinien utrzymywać się przez co najmniej miesiąc lub występować w sposób powtarzający się w ciągu 12 miesięcy. Robocza definicja Światowej Organizacji Zdrowia określa picie szkodliwe w sposób następujący: picie szkodliwe to regularne średnie spożywanie alkoholu w ilości ponad 40g czystego alkoholu dziennie przez kobietę i ponad 60g dziennie przez mężczyznę, przy jednoczesnym łącznym spożyciu 210g lub więcej w tygodniu przez kobiety i 350g i więcej w tygodniu przez mężczyznę. Jako picie szkodliwe określane jest też spożywanie każdej ilości alkoholu przez kobiety w ciąży, matki karmiące, chorych przewlekłe, osoby przyjmujące leki, osoby starsze.

Ryzykowne spożywanie alkoholu – to picie nadmiernych ilości alkoholu (jednorazowo i w określonym przedziale czasu) nie pociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że konsekwencje te pojawią się, o ile obecny model picia alkoholu nie zostanie zmieniony. Robocza definicja Światowej Organizacji Zdrowia określa picie ryzykowne w sposób następujący: picie ryzykowne to regularne średnie spożywanie alkoholu w ilości 20-40g czystego alkoholu dziennie przez kobietę i 40-60g dziennie przez mężczyznę, przy jednoczesnym łącznym spożyciu czystego alkoholu w tygodniu przez kobiety zawierającym się w przedziale 140-209g, a w przypadku mężczyzn – 280-349g.

Leczenie uzależnienia - to działania służące redukcji objawów i przyczyn zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania wynikających z używania alkoholu. Przykładami działań leczniczych w tym zakresie są: programy psychoterapii uzależnienia od alkoholu, farmakologiczne wspieranie psychoterapii, leczenie alkoholowych zespołów abstynencyjnych.

Rehabilitacja (postępowanie po leczeniu) - to działania podtrzymujące zmianę u osób uzależnionych po zakończeniu leczenia uzależnienia, utrwalające efekty leczenia, uczące umiejętności służących zdrowieniu oraz pomagające w podejmowaniu i realizacji zadań wynikających z ról społecznych. Przykładami

rehabilitacji są: treningi zapobiegania nawrotom w uzależnieniu, grupy wsparcia dla „absolwentów” leczenia uzależnień, treningi zachowań konstruktywnych, programy wychodzenia z bezdomności, grupy samopomocowe Anonimowych Alkoholików, kluby abstynenta, programy aktywizacji zawodowej.

II. Realizatorzy zadań zaplanowanych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2. Urząd Miejski w Rzepinie
3. Ośrodek Pomocy Społecznej
4. Komisariat Policji w Rzepinie,
5. Dyrektorzy wraz z kadrą pedagogiczną szkół podstawowych, gimnazjów, średnich oraz przedszkoli
6. Stowarzyszenia, instytucje kultury, organizacje pozarządowe, parafie
7. Placówki profesjonalnie zajmujące się profilaktyką i terapią uzależnień
8. Służba zdrowia

Koordinacją zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zajmuje się Pełnomocnik Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

III. Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ujęte są w planie budżetu na rok 2017 w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.

IV. Cele Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Cel strategiczny

Ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających ze spożywania napojów alkoholowych.

Cele operacyjne

1. Rozwijanie istniejącego systemu pomocy rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu.
2. Ograniczenie używania alkoholu przez osoby niepełnoletnie poprzez realizację programów profilaktycznych.
3. Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie problematyki związanej ze spożywaniem alkoholu.

V. Zadania w zakresie realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadanie 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin.

1. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
 - a) przyjmowanie zgłoszeń i prowadzenie postępowań w sprawie leczenia odwykowego,
 - b) prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia leczenia oraz udzielanie pomocy osobom z problemem alkoholowym,
 - c) monitorowanie procesu leczenia,
 - d) kierowanie osób z problemem alkoholowym na badanie do biegłego celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia,
 - e) kierowanie do sądu wniosków o orzeczenie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.
2. Finansowanie zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu oraz ich rodzin.

3. Finansowanie kosztów związanych z wydawaniem opinii psychologicznych i psychiatrycznych przez biegłych lekarzy.
4. Organizowanie wsparcia i pomocy osobom z problemem alkoholowym.
5. Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym oraz dotkniętych przemocą w rodzinie (terapeuta, psycholog, prawnik):
 - a) motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego,
 - b) motywowanie osób ryzykowanie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia,
 - c) udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. przez rozmowy podtrzymujące),
 - d) rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
 - e) inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
 - f) gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny.
6. Podnoszenie kwalifikacji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych poprzez udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach oraz związane z tym koszty udziału i dojazdu.
7. Rozwijanie systemu kształcenia, doskonalenia zawodowego i odpowiedzialności zawodowej specjalistów psychoterapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień.
8. Współpraca i wspieranie placówek leczenia uzależnienia od alkoholu (dofinansowanie szkoleń terapeutów w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych, doposażenie placówek celem lepszego poziomu świadczenia usług medycznych, dofinansowanie remontu i adaptacji placówek, zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów w placówce finansowanie superwizji klinicznej itp.).
9. Udział w tworzeniu placówki leczenia uzależnienia od alkoholu przez gminę lub związek gmin.
10. Kierowanie i dofinansowanie szkoleń, warsztatów i kursów z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz udział

w konferencjach, sympozjach i innych formach spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji osób pracujących na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin oraz tworzących i realizujących programy profilaktyczne.

11. Zakup pomocy terapeutycznych tj. fachowe czasopisma, książki, płyty DVD, plakaty, broszury, ulotki itp.
12. Upowszechnianie materiałów informacyjnych o chorobie alkoholowej.
13. Realizacja programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i ich rodzin.
14. Dofinansowanie szkoleń, wyjazdów terapeutycznych osób uzależnionych utrzymujących abstynencję i osób współuzależnionych
15. Wspieranie działalności i współpraca z ruchami AA, grupami wsparcia, klubami abstynenta i stowarzyszeniami abstynenckimi (w tym również finansowanie wyjazdów terapeutycznych, spotkań integracyjnych dla członków i ich rodzin oraz programów profilaktycznych).
16. Działalność informacyjna skierowana do społeczności lokalnej na temat możliwości korzystania z pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu.
17. Podejmowanie działań edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Podejmowane działania kierowane będą do:

- osób uzależnionych i ich rodzin
- placówek leczenia uzależnień
- osób pracujących na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin

Wskaźniki oceny realizacji zadania:

1. Liczba odbytych spotkań i konsultacji przez terapeutów w Punkcie Konsultacyjnym.
2. Liczba wniosków zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy motywujące.
4. Liczba wniosków skierowanych do sądu przez GKRPA.
5. Liczba wykonanych badań i wydanych opinii dot. osób uzależnionych.
6. Liczba przeprowadzonych szkoleń.

7. Liczba uczestników szkoleń.
8. Liczba osób objętych pomocą terapeutyczną
9. Liczba doposażonych placówek.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w którym występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Objęcie członków rodzin z problemem alkoholowym bezpłatną pomocą terapeutyczną, psychologiczną i prawną w Punkcie Konsultacyjnym.
2. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia zastosowania wobec osób uzależnionych lub nadmiernie pijących, obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Współpraca z policją, prokuraturą, sądem.
3. Finansowanie programów psychoterapii współuzależnienia.
4. Udzielanie informacji dotyczących możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom.
5. Finansowanie bieżącej działalności świetlicy opiekuńczo – wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. W ramach działania świetlicy: finansowanie dożywiania dzieci uczęszczających do świetlic, wynagrodzenie osób pracujących w świetlicach, zakup pomocy dydaktycznych, art. papierniczych, gier, podręczników, mebli, art. AGD i RTV, oraz organizowanie wycieczek, a także prowadzenie różnorodnych programów rozwojowych dla dzieci (np. teatralnych, tanecznych, sportowych) itp.
6. Utworzenie świetlicy socjoterapeutycznej oraz jej bieżące finansowanie.
7. Finansowanie realizacji zajęć socjoterapeutycznych lub opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci z grupy ryzyka, zwłaszcza dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym (zakup materiałów dydaktycznych do prowadzenia zajęć, wynajem pomieszczenia).
8. Organizowanie i dofinansowanie wypoczynku letniego, obozów, kolonii, wycieczek z programem socjoterapeutycznym lub profilaktycznym dla dzieci i młodzieży z terenu gminy, w których występują problemy alkoholowe.
9. Organizowanie lokalnych narad i konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym

10. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających z zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
11. Finansowanie szkoleń, kursów, warsztatów i studiów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym oraz w zakresie zajęć socjoterapeutycznych dla osób realizujących zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
12. Organizowanie i finansowanie superwizji lub konsultacji dla wychowawców udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.
13. Tworzenie systemowego wsparcia i terapii dla dzieci z Płodowym Zespołem Alkoholowym (FAS) oraz dla ich rodziców i opiekunów.
14. Podnoszenie kompetencji dzielnicowych, pracowników socjalnych w zakresie problemów alkoholowych.
15. Inicjowanie działań zmierzających do podniesienia kwalifikacji osób mających w swojej pracy kontakt z ofiarami i sprawcami przemocy przez udział i organizowanie szkoleń, konferencji, itp.
16. Współpraca z podmiotami tworzącymi system pomocy osobom dotkniętym alkoholizmem, a w szczególności ofiarom przemocy domowej – koordynowanie działań poprzez współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Prokuraturą Rejonową w Słubicach, przedstawicielami ochrony zdrowia, szkołami, organizacjami pozarządowymi.
17. Organizowanie lokalnych porad, seminariów i konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym.
18. Zakup i rozprowadzenie informatorów na temat specyfiki choroby alkoholowej oraz zjawiska przemocy w rodzinie.
19. Czynne włączanie się w realizację ogólnopolskich kampanii profilaktycznych oraz edukacyjnych.
20. Wdrażanie i finansowanie metod pracy z osobami doznającymi przemocy w rodzinie, mających na celu zwiększenie umiejętności i możliwości radzenia sobie z przemocą (programy, warsztaty itp.)
21. Zakup i upowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości uzyskania

pomocy, w tym obowiązujących procedur interwencyjno – pomocowych (ulotki, informatory, broszury itp.).

22. Organizowanie i finansowanie dla przedstawicieli służb i instytucji działających na rzecz ochrony rodzin przed przemocą szkoleń obejmujących zagadnienia dotyczące specyfiki zjawiska przemocy w rodzinie, konsekwencji doznawania przemocy w rodzinie, funkcjonowania osób doznających przemocy i stosujących przemoc oraz dotyczących obowiązujących procedur (w tym procedury „Niebieskie Karty”).
23. Usprawnienie działań adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie.
24. Współdział w tworzeniu różnych form pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie (współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, Prokuraturą, Szkołami)
25. Udział w kampaniach informacyjno – edukacyjnych na temat zjawiska przemocy oraz włączanie się w ogólnopolskie akcje promujące życie rodzinne bez przemocy.
26. Finansowanie programów profilaktyki przemocy i programów rozwijających umiejętności wychowawcze i pozytywne relacje rodzinne.

Podejmowane działania kierowane będą do:

- rodzin, w których występują problemy alkoholowe
- rodzin, w których występuje przemoc
- dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym
- dzieci i młodzieży z terenu gminy Rzepin
- osób pracujących na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin

Wskaźniki oceny realizacji zadania:

1. Liczba dzieci uczęszczających do świetlic.
2. Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach socjoterapeutycznych.
3. Liczba dzieci objętych obozami z programem profilaktycznym.
4. Liczba osób objętych pomocą w Punkcie Konsultacyjnym.
5. Liczba przeprowadzonych szkoleń.
6. Liczba osób objętych szkoleniami.
7. Ilość zrealizowanych kampanii.

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.

1. Finansowanie rekomendowanych programów profilaktycznych w szkołach i placówkach opiekuńczo - wychowawczych w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego
2. Prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia.
3. Finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów itp.
4. Realizowanie programów profilaktycznych dla rodziców i aktywna współpraca z nimi w tym obszarze.
5. Prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież.
6. Podejmowanie działań edukacyjnych (lokalnych kampanii) upowszechniających w społeczeństwie wiedzę na temat szkód wynikających z picia alkoholu przez kobiety w ciąży oraz promujących przekaz dotyczący konieczności zachowania abstynencji w czasie ciąży.
7. Wdrażanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży.
8. Organizowanie i finansowanie programów edukacyjno – profilaktycznych w szkołach podstawowych, gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych oraz przedszkolach na terenie gminy Rzepin, finansowanie profilaktyczno – edukacyjnych spektakli teatralnych oraz warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
9. Udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i kampaniach na rzecz promowania bezpieczeństwa i zdrowia np. Zachowaj Trzeźwy Umysł, Postaw na Rodzinę, Odpowiedzialny Kierowca itp.

10. Zakup gadżetów z hasłami dot. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz promujących kampanie edukacyjno – informacyjne.
11. Realizacja programów profilaktycznych dla rodziców i aktywna współpraca z nimi w tym obszarze.
12. Szkolenia dla grup, które profesjonalnie nie zajmują się problematyką uzależnień, a z racji zawodowego zaangażowania na rzecz młodzieży i dzieci mogą uczestniczyć w realizacji programów profilaktycznych.
13. Kształcenie personelu medycznego w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec pacjentów pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie (wczesne rozpoznawanie i krótka interwencja).
14. Podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemów alkoholowych
15. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
16. Wspieranie edukacji osób pracujących zawodowo w systemie rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez lub zakup specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji, materiałów multimedialnych.
17. Edukacja lokalnych decydentów i radnych w zakresie wagi i skali problemów alkoholowych przez zapraszanie ich do lokalnych debat, kampanii edukacyjnych, udział w imprezach profilaktycznych.
18. Podejmowanie działań na rzecz ograniczenia populacji osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie (wdrażanie do podstawowej opieki zdrowotnej programów wczesnego rozpoznawania i krótkiej interwencji, finansowanie szkoleń dla personelu medycznego, zakup materiałów edukacyjnych)
19. Wspieranie pro – społecznych działań młodzieży przez mentorów, programów liderkich i działań rówieśniczych z obszaru profilaktyki i promocji zdrowia.

20. Wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież oraz osoby dorosłe, a także zakup sprzętu do podejmowania tych zajęć (urządzenia siłowo – rekreacyjne).
21. Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych oraz zakup sprzętu sportowego i innych artykułów w celu realizacji tych zajęć.
22. Prowadzenie przez kluby sportowe zajęć i imprez (zawody, turnieje) dla dzieci i młodzieży.
23. Organizowanie imprez rekreacyjno – sportowych.
24. Umożliwianie dzieciom i młodzieży zaspakajanie potrzeb aktywności i osiągnięć poprzez angażowanie się w pozytywne formy aktywności: sport, turystyka, teatr, muzyka, plastyka oraz dofinansowanie do różnych wyjazdów i wycieczek o charakterze profilaktycznym. W tym także dofinansowanie do imprez profilaktycznych dla dzieci niepełnosprawnych.
25. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem środków psychoaktywnych (warsztaty, szkoleniowe dla rodziców).
26. Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych.
27. Podejmowanie działań edukacyjnych i informacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18. roku życia.
28. Wspieranie realizacji programów profilaktycznych w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży, stanowiących alternatywę wobec alkoholu.
29. Zakup broszur, ulotek i innych form służących oddziaływaniom profilaktycznym.
30. Tworzenie sieci punktów informacyjnych z danymi o dostępnej ofercie pomocy na terenie gminy i powiatu w zakresie problemów alkoholowych.
31. Prowadzenie stałego interaktywnego systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

32. Prowadzenie działań edukacyjnych z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych (broszury, plakaty, ulotki profilaktyczne z treściami edukacyjnymi dotyczącymi problematyki alkoholowej) dla określonych grup adresatów.
33. Finansowanie spektakli i koncertów profilaktycznych dla młodzieży.
34. Organizowanie imprez bezalkoholowych promujących kampanie profilaktyczne oraz wspieranie inicjatyw promujących zdrowy styl życia, wolny od uzależnień w tym imprez kulturalnych i artystycznych skierowanych do lokalnej społeczności.
35. Finansowanie szkoleń dla osób zajmujących się profilaktyką w celu wypracowania standardów i zasad dla realizatorów programów profilaktycznych.
36. Organizowanie i finansowanie zajęć pozalekcyjnych oraz interdyscyplinarnych kół zainteresowań dla dzieci i młodzieży (np. sportowych, teatralnych, językowych itp.).
37. Współfinansowanie przedsięwzięć profilaktycznych i promowanie zdrowego trybu życia bez alkoholu oraz alternatywnych form spędzania wolnego czasu na terenie sołectw i świetlic wiejskich oraz zakup art. w celu realizacji tych zajęć.
38. Wspieranie realizacji programów profilaktycznych promujący zdrowy styl życia bez używek w szkołach i innych placówkach pracujących na rzecz dzieci i młodzieży.
39. Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców (działania edukacyjne, interwencyjno – sprawdzające, kampanie społeczne, szkolenia dla kandydatów na kierowców, zakup urządzenia alcolmów dla mieszkańców w celu samodzielnego sprawdzania stanu trzeźwości).
40. Finansowanie konkursów promujących życie bez uzależnień, aktywność ruchową, bezpieczeństwo i zdrowie (np. Gminny Konkurs Teatrzyków Profilaktycznych itp.).
41. Wdrażanie programów profilaktyczno – interwencyjnych dla młodzieży upijającej się.
42. Reedukacja osób, które prowadziły pojazdy, będąc pod wpływem alkoholu.
43. Finansowanie działań profilaktycznych w środowisku pracy.
44. Monitorowanie skali problemów alkoholowych w środowisku lokalnym przez prowadzenie badań i sondaży, tworzenie lokalnych diagnoz

- i ekspertyz, pozwalających ocenić aktualny stan problemów alkoholowych na różnych płaszczyznach.
45. Opracowanie i popularyzowanie informacji nt. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.
 46. Aktywna współpraca z lokalnymi i regionalnymi mediami, monitorowanie zawartości pojawiających się artykułów na ten temat, prezentowanie w lokalnych i regionalnych mediach gminnych działań profilaktycznych i ich efektów, prezentowanie wyników lokalnych badań, placów działania itp.
 47. Promowanie działań gminy na forum regionalnym i krajowym poprzez udział w konferencjach, seminariach i innych spotkaniach organizowanych przez województwa oraz instytucje centralne.
 48. Upowszechnienie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym.

Podjęmowane działania kierowane będą do:

- dzieci i młodzieży szkolnej
- rodziców
- mieszkańców z terenu gminy Rzepin
- instytucji prowadzących działalność profilaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą
- osób zaangażowanych w działania profilaktyczne

Wskaźniki oceny realizacji zadania:

1. Liczba zrealizowanych kampanii profilaktyczno - edukacyjnych.
2. Liczba zrealizowanych rekomendowanych programów profilaktycznych.
3. Liczba osób i placówek objętych rekomendowanymi programami profilaktycznymi.
4. Liczba dzieci uczestniczących w programach profilaktycznych.
5. Liczba przeprowadzonych szkoleń.
6. Liczba uczestników szkoleń.
7. Liczba przeprowadzonych warsztatów profilaktycznych.
8. Liczba osób objętych działaniami edukacyjnymi i informacyjnymi.
9. Liczba działań służących promocji zdrowego stylu życia z uwzględnieniem aktywności kulturalnej i sportowej dzieci i młodzieży.

10. Liczba dzieci uczęszczających w zajęciach pozalekcyjnych.
11. Liczba zakupionych materiałów edukacyjno – informacyjnych.
12. Liczba rozpropagowanych ulotek i broszur.
13. Liczba imprez profilaktycznych.

Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Współpraca z placówkami ochrony zdrowia zajmującymi się diagnostyką, terapią i rehabilitacją osób uzależnionych i współuzależnionych.
2. Współpraca z Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, instytucjami oświatowymi i kulturalnymi, kościołami, ruchami, organizacjami abstynenckimi na terenie gminy w zakresie propagowania zasad trzeźwości i promocji zdrowia.
3. Wspieranie finansowe instytucji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych realizujących swe działania statutowe związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.
4. Integracja środowisk abstynenckich, osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, organizowanie działań zapobiegawczych, motywujących do terapii wspomagających leczenie choroby alkoholowej i współuzależnienia.
5. Dofinansowanie obozów terapeutycznych organizacji zrzeszających członków rodzin z problemem alkoholowym.
6. Organizowanie spotkań, konferencji i debat sprzyjających zawiązywaniu lokalnej koalicji w celu przeciwdziałania alkoholizmowi.
7. Zabezpieczenie pracy i podnoszenie kwalifikacji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rzepinie.

Podejmowane działania kierowane będą do:

- placówek ochrony zdrowia oraz instytucji i organizacji pozarządowych realizujących zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- osób zaangażowanych w działania profilaktyczne

Wskaźniki oceny realizacji zadania:

1. Liczba podmiotów z którymi prowadzono współpracę w ramach działań.
2. Liczba zrealizowanych działań w ramach współpracy.
3. Liczba przeprowadzonych szkoleń, spotkań, debat i konferencji.

Zadanie 5

Przeciwdziałanie naruszeniom przepisów prawnych w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych.

1. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.
2. Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a w szczególności sprzedaży alkoholu nieletnim.

Podejmowane działania kierowane będą do:

- osób prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych

Wskaźniki oceny realizacji zadania:

1. Liczba przeprowadzonych szkoleń i działań informacyjnych.
2. Liczba przeprowadzonych kontroli.

Zadanie 6

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Wspieranie działań mających na celu odbudowanie bądź podtrzymanie przez wykluczone społecznie osoby, uzależnione od alkoholu, umiejętności budowania pozytywnych relacji interpersonalnych, odpowiedzialnego budowania ról społecznych, umiejętności zaspakajania potrzeb i konstruktywnego kształtowania własnego życia – poprzez dofinansowanie działalności Centrum Integracji Społecznej celem prowadzenia programu reintegracji zawodowej i społecznej osób uzależnionych.

Wskaźniki oceny realizacji zadania:

1. Liczba osób objętych działaniami.

VI. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest powoływana przez Burmistrza. Jest organem podejmującym przede wszystkim czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, dlatego też do zadań realizowanych przez członków GKRPA w tym zakresie należy m.in.:

1. przyjmowanie wniosków o zastosowaniu leczenia odwykowego,
2. przeprowadzanie rozmów motywacyjnych z osobami uzależnionymi mającymi na celu dobrowolne poddanie się terapii,
3. prowadzenie dokumentacji związanej z procedurą przymusowego leczenia odwykowego i przekazanie jej do Sądu Rejonowego w Słubicach.

Dodatkowo do zadań GKRPA należy :

1. opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w sprawie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z obowiązującymi przepisami,
2. kontrolowanie zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (na podstawie upoważnienia wystawionego przez Burmistrza),
3. uczestnictwo w posiedzeniach Komisji i współuczestnictwo w zadaniach o charakterze profilaktycznym,
4. tworzenie i realizacja założeń gminnego programu profilaktyki.

W skład GKRPA wchodzi przede wszystkim przedstawiciele służb i instytucji, którzy w swojej pracy działają na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Za udział w pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ustala się miesięczne wynagrodzenie w następujących wysokościach:

Przewodniczący: 24 %, Sekretarz: 20 %, Członek: 17 % kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie obowiązujących przepisów.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

Realizacja zadań, o których mowa powyżej prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalanego corocznie przez radę gminy.

W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 rok jest zasadne.

Pełnomocnik Burmistrza
ds. rozwiązywania problemów alkoholowych

Ewa Sierant - Lipnicka